

Kaupunginvaltuuston kokous 0/2021-12-08

13. Kansanäänestysaloite Malmin lentokentän säilyttämisestä ilmailukäytössä

Jaa: Kaupunginhallitus

53

Ei: Wallgren Thomas /2

28

Esitän seuraavin perustein, että valtuusto päättää järjestää aloitteentekijöiden haluaman kansanäänestyksen.

I. Onko valtuuston syytä sitoutua demokratiaan?

Kansanvalta, eli demokratia on tasa-arvoisten kansalaisten yhteistä itsemääräämistä.

Kansanvalta ei ole itsestäänselvä arvo. Sen puolustaminen ja kehittäminen edellyttää aina uudelleen sen kysymistä, miksi haluaisimme sitoutua siihen ja edistää sitä. Demokratian puolesta puhuu viime kädessä erityisesti kaksi asiaa:

1. Ihmisten erilaisuus: Kukaan ei voi edustaa minua. (Yleistä ja yhtäläistä äänioikeutta ei edustuksellisessa demokratiassa tarvittaisi, jos joku muu voisi minua paremmin tietää, miten minä haluan ääneni käyttää ja siksi minua paremmin äänestää puolestani.)

2. Historian avoimuus: Se mikä kulloinkin on paras ratkaisu jää aina epävarmaksi. Itsemäärääminen on sitä, että on vastuussa epävarmuuden oloissa tehdyistä päätöksistä.

II. Kuuluvatko aloiteoikeus ja kansanäänestykset ("suoran demokratian välineet") suomalaiseen demokratiaan?

Suomen poliittisen järjestelmän kulmakiviin kuuluu perustuslain toisen pykälän kaksi ensimmäistä momenttia. Niiden mukaan "Valtiovalta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Kansanvaltaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen."

Perustuslaki siis antaa ison sijan edustukselliselle demokratialle. Tämä on jo puhtaan funktionaalisista syistä välttämätöntä. Monimutkainen moderni yhteiskunta ei voi toimia muuten. Samalla, koska valta kuitenkin kuuluu kansalle niin tavoitteena on, että kansalaiset voivat osallistua ja vaikuttaa. Tällä ei tarkoiteta osallistumista ja vaikuttamista vain vaaleihin.

Suoran demokratian eri välineet ovat Suomessa melko heikossa asemassa, mutta niille on haluttu antaa myös paikkansa. Erityisesti viime vuosina suoran demokratian välineitä on haluttu kehittää ja ottaa käyttöön. Juuri siksi muun muassa Kuntalakiin tuotiin vuonna 2015 uusia määräyksiä kuntalaisten aloiteoikeudesta. Ne sisältävät määräyksiä oikeudesta tehdä aloite neuvoa-antavan kansanäänestyksen järjestämisestä [mistä tahansa] asiasta joka kuuluu kunnalle. (Pykälä 24.) Jos aloitetta kannattaa vähintään neljä prosenttia 15 vuotta täyttäneistä kunnan asukkaista valtuuston on viipymättä päätettävä, toimitetaanko aloitteessa tarkoitettu kansanäänestys. (Pykälä 25.)

Kuntalaki jättää siis valtuuston harkintaan toimitetaanko aloitteessa tarkoitettu kansanäänestys. Valtuustolla on siis aina oikeus päättää, että äänestystä ei toimiteta. Valtuustolla ei ole velvollisuutta perustella päätöstään.

Katson kuitenkin, että suomalaisen, ja laajemmin, demokraattisen yhteiskunnan poliittiseen kulttuuriin kuuluu päätösten perusteleminen. Jos näin ajatellaan päättäjän, joka haluaa olla johdonmukainen, ainoa mahdollisuus on pyrkiä ottamaan paras argumentti oman päätöksensä perustaksi.

III. Valtuuston harkintavara

Valtuustolla on puhtaan juridisessa mielessä rajaton oikeus sanoa ei aloitt

Tyhjä

4

Poissa

0

Rydman
Wille (Kok.)

Hakola Juha (Kok.)	Bogomoloff Harry (Kok.)	Vierunen Maarit (Kok.)	Rantanen Mari (PerusS)	Månsson Björn (SFP)	Vanhanen Reetta (Vihr.)	Soininvaara Osmo (Vihr.)	Heinäluoma Evelliina (SDP)	Taipale Ilkka (SDP)	Haglund Mia (Vas.)
Karhuvaara Arja (Kok.)	Sarkomaa Sari (Kok.)	Rautava Risto (Kok.)	Halla-aho Jussi (PerusS)	Biaudet Eva (SFP)	Rantanen Tuomas (Vihr.)	Sinnemäki Anni (Vihr.)	Haatainen Tuula (SDP)	Wallgren Thomas (SDP)	Arhinmäki Paavo (Vas.)
	Rissanen Laura (Kok.)	Pakarinen Pia (Kok.)	Raatikainen Mika (PerusS)	Rantala Marcus (SFP)	Tuomi-Nikula Tuomas (Vihr.)	Holopainen Mari (Vihr.)	Razmyar Nasima (SDP)	Jalovaara Ville (SDP)	Honkasalo Veronika (Vas.)
Sazonov Daniel (Kok.)	Kaleva Atte (Kok.)	Vartiainen Juhana (Kok.)	Kopra Pia (PerusS)	Borgarsdóttir Sandelin Silja (SFP)	Alanko-Kahiluoto Outi (Vihr.)	Sauri Pekka (Vihr.)	Arajärvi Pentti (SDP)	Torsti Pilvi (SDP)	Mutttilainen Sami (Vas.)
Saxberg Mirita (Kok.)	Niskanen Dani (Kok.)	Meri Otto (Kok.)	Packalén Tom (PerusS)	Grotenfelt Nora (SFP)	Kivekäs Otso (Vihr.)	Vesikansa Sanna (Vihr.)	Vepsä Sinikka (SDP)	Ahde Hilikka (SDP)	Kivelä Mai (Vas.)
Suomalainen Nina (Kok.)	Nygård-Peltola Mia (Kok.)	Hagman Oona (Liik)	Hyttinen Nuutti (PerusS)	Peltokorpi Terhi (Kesk.)	Miettinen Nina (Vihr.)	Harjanne Atte (Vihr.)	Järvinen Jukka (SDP)	Said Ahmed Suldaan (Vas.)	Malin Petra (Vas.)
Valtonen Elina (Kok.)	Pajunen Jenni (Kok.)	Perunka Sanna-Leena (Liik)	Korpinen Laura (PerusS)	Kolbe Laura (Kesk.)	Sydänmaa Johanna (Vihr.)	Juva Kati (Vihr.)	Ahmed Mahad (SDP)	Koskela Minja (Vas.)	Kauppila Elina (Vas.)
Iskanius Anniina (Kok.)	Pajula Matias (Kok.)	Harkimo Harry (Liik)	Makkonen Teija (PerusS)	Huff Shawn (Vihr.)	Lindgren Minna (Vihr.)	Nuorteva Johanna (Vihr.)	Gebhard Elisa (SDP)	Hiltunen Titta (Vas.)	Nevanlinna Tuomas (Vas.)
Korpinen Sini (Kok.)	Asko-Seljavaara Sirpa (Kok.)	Ebeling Mika (KD)	Ruohonen-Lerner Pirkko (PerusS)	Diarra Fatim (Vihr.)					